

**VRHM REGIONAAL
BELEIDSPLAN
2012 - 2015**

Versie: 0.7
Datum: 8 juni 2011

Betreft: eerste concept Beleidsplan VRHM 2012 – 2015
Documentbeheer: Ingrid Helleman, Veiligheidsbureau VRHM

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
Voorwoord	2
Samenvatting	3
1. Veiligheidsregio Hollands Midden	4
1.1 Kenmerken en risico's VRHM	4
1.2 Afstemming beleid	4
1.3 Missie en visie	5
2. Beleidsprioriteiten	6
2.1 Versterking gemeentelijke kolom	6
2.2 Samenwerking met partners	8
2.3 Informatiemanagement	11
2.4 Crisiscommunicatie	13
3. Risicobeheersing	16
4. Incidentbestrijding en herstel	18
5. Bedrijfsvoering	21
5.1 Financiële middelen	21
5.2 Kwaliteitszorgsysteem	24
Bijlagen	25

Voorwoord

Voor u ligt het eerste meerjaren beleidsplan van de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM). In dit beleidsplan wordt de koers voor de komende vier jaar bepaald. Er is in dit beleidsplan gekozen voor een korte en krachtige weergave van de ambities van de VRHM.

De VRHM spant zich met vele partners dagelijks in voor een veilige samenleving. Het is onmogelijk en onrealistisch uit te gaan van een samenleving zonder risico's. We spannen ons in om risico's te verminderen en verder om incidenten, rampen en crisis zo goed mogelijk te bestrijden. Als VRHM willen we leren van incidenten en daar waar nodig onze werkwijze verbeteren, zodat we de burgers in het gebied nog beter kunnen dienen.

De focus in deze beleidsperiode ligt op het versterken van de generieke crisisorganisatie. Dit bereiken we door het versterken van de gemeentelijke kolom, de samenwerking met partners, informatiemanagement en de crisiscommunicatie. Daarmee creëren we een veerkracht waarmee we uiteenlopende incidenten adequaat zullen bestrijden. Geoefend, samenwerkend met partners, transparant, doortastend. Dat mag u van ons verwachten.

Drs. H.J.J. Lenferink
Voorzitter Veiligheidsregio Hollands Midden

Samenvatting

Dit beleidsplan 2012-2015 is een bestuurlijk stuurinstrument en geeft richting aan de VRHM en de verschillende kolommen op het gebied van crisisbeheersing. Er bestaat derhalve een relatie met verschillende beleidsdocumenten van bijvoorbeeld brandweer, politie, Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) en integrale veiligheidsplannen van de 25 gemeenten.

De missie van de VRHM is:

Samen sterk voor meer veiligheid!

VRHM bundelt krachten van partners, burgers en bedrijven.

VRHM is gericht op het verkleinen van risico's.

VRHM bestrijdt daadkrachtig incidenten, rampen en crises en beperkt daaruit voortvloeiend leed en maatschappelijke schade.

De focus ligt de komende jaren op het versterken van de generieke crisisorganisatie. Om dit te verbeteren zijn voor deze beleidsperiode vier prioriteiten vastgesteld:

1. **Versterking gemeentelijke kolom.** De gemeenten zijn een belangrijk en onmisbaar onderdeel van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie. Door invulling te geven aan het normenkader zal deze 'vierde hulpverleningskolom' haar crisisorganisatie versterken.
2. **Samenwerking met partners.** De VRHM ziet het als haar kerntaak om de partners in veiligheid met elkaar te verbinden en samenwerking te bevorderen. Deze samenwerking vindt plaats op strategisch, operationeel en tactisch niveau en in alle fasen van de veiligheidsketen. Het kennen van elkaar, informatie delen en geoefend zijn draagt bij aan een goede samenwerking tijdens incidenten of crises.
3. **Informatiemanagement.** De VRHM zal de komende jaren informatiemanagement op een hoger niveau brengen. De VRHM wil bereiken dat de juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste personen beschikbaar is, opdat bij incidenten, rampen en crises adequaat wordt opgetreden.
4. **Crisiscommunicatie.** Crisiscommunicatie is cruciaal tijdens grote of kleine crisissituaties. De VRHM acht het van belang om burgers goed en tijdig te informeren en een handelingsperspectief te geven. De VRHM moet klaar zijn om de sociale media in crisissituaties in te zetten. De VRHM past de nieuwe mogelijkheden die ontstaan om burgers tijdig te alarmeren, daar waar mogelijk, toe.

Het risicoprofiel is een belangrijke input voor het beleidsplan. Het is van belang dat de basis van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in de VRHM op orde is, zodat de meeste risico's beheerst kunnen worden. Een aantal risico's wordt specifiek voorbereid, waaronder de door de gemeenten gekozen risico's uit het risicoprofiel. Hiertoe wordt bij de genoemde vier beleidsprioriteiten bepaald welke maatregelen bijdragen aan de vermindering van de impact en waarschijnlijkheid van de gekozen risico's.

1. Veiligheidsregio Hollands Midden

1.1 Kenmerken en risico's VRHM

Het gebied Hollands Midden telt 25 gemeenten. De oppervlakte bedraagt 831 km² en het aantal inwoners bedraagt 760.980.¹ De regio kent stedelijke en plattelandsgebieden, met snelwegen, spoor- en waterwegen, strand, weilanden, rivieren en plassen gebied.

De regio heeft elf bedrijven met risico op zware ongevallen (BRZO).² De regio kent een aantal lageregelegen gebieden, waarvan Nieuwerkerk met zeven meter onder Normaal Amsterdams Peil (NAP) het laagst gelegen gebied is. De vele dijken in het gebied bieden bescherming tegen wateroverlast.

Op het gebied van vervoer van gevaarlijke stoffen kent de regio als aandachtspunten de autosnelwegen A4, A44 en A12 en het spoor met vervoer tussen Europoort, Amsterdam en Duitsland. Een groot deel van de hogesnelheidslijn (HSL) gaat door het grondgebied van de regio. Daarnaast is er het luchtverkeer met nabijgelegen luchthavens Airport Rotterdam-The Hague en Schiphol.

In het risicoprofiel (zie bijlage) van de VRHM worden 40 risico's geduid, waarbij staat aangegeven wat de mate van waarschijnlijkheid en de impact is. Het is van belang dat de VRHM zorg draagt dat de generieke crisisorganisatie goed functioneert, zodat het merendeel van de risico's kan worden beheerst.

Aan de 25 gemeenten is gevraagd welke risico's specifiek door de VRHM voorbereid moeten worden. Dit heeft geresulteerd in de volgende keuze: transport gevaarlijke stoffen, evenementen en incidenten in gebouwen met een publieksfunctie. Komende beleidsperiode zal worden bepaald welke maatregelen getroffen kunnen worden om het risico en/of de impact te verkleinen. Hier wordt in het hoofdstuk risicobeheersing nader op ingegaan.

1.2 Afstemming beleid

Grondslagen voor de beleidsvorming zijn de Wet veiligheidsregio's (Wvr) met bijbehorende besluiten, Wet publieke gezondheid, Wet ambulancezorg, Politiewet 1993, Gemeentewet, Besluit externe veiligheid inrichtingen, besluit risico's zware ongevallen 1999, Ministeriële regelingen, de gemeenschappelijke regeling en convenanten met partners. Op het moment van het maken van dit beleidsplan zijn geen landelijke beleidsdoelstellingen geformuleerd.

Het beleidsplan heeft betrekking op de multidisciplinaire aanpak van incidenten, rampen en crises. Daar waar in het beleidsplan de kolommen worden genoemd, wordt de brandweer, politie, GHOR en gemeenten bedoeld. Daar waar gesproken wordt over reguliere bedrijfsvoering (capaciteit en financiën) heeft dit alleen betrekking op de VRHM.

De VRHM heeft tijdens het tot stand komen van het beleidsplan contact gehad met aangrenzende veiligheidsregio's. Beleidsplannen, al dan niet in conceptvorm, zijn uitgewisseld en met enkele regio's heeft afstemming plaatsgevonden. De politie Hollands Midden en de gemeenten zijn betrokken bij de totstandkoming van dit beleidsplan.

Het regionaal beleidsplan kent een samenhang met het reeds genoemde regionaal risicoprofiel en het regionaal crisisplan. Het risicoprofiel is input voor het beleidsplan en het crisisplan. Het crisisplan beschrijft hoe de regionale crisisorganisatie in de VRHM is ingericht en hoe deze moet functioneren ten tijde van grootschalige incidenten of crises.

¹ Cijfers van 1 januari 2010, bron: CBS.

² www.risicokaart.nl.

1.3 Missie en visie

De missie van de VRHM is:

Samen sterk voor meer veiligheid!

VRHM bundelt krachten van partners, burgers en bedrijven.

VRHM is gericht op het verkleinen van risico's.

VRHM bestrijdt daadkrachtig incidenten, rampen en crises en beperkt daaruit voortvloeiend leed en maatschappelijke schade.

De VRHM kiest de komende jaren nadrukkelijk voor het versterken van de crisisorganisatie, deze moet op orde zijn. Een crisisorganisatie die een daadkrachtige reactie toont op een incident, ramp, of crisis.

Er is bepaald welke verbeteringen de komende jaren nodig zijn. Het is voor een organisatie niet mogelijk om alles tegelijk te verbeteren en dat ook allemaal goed te doen. Er is bewust gekozen voor het versterken van de crisis- (of reactie)organisatie omdat dit op korte termijn het meeste effect sorteert. De VRHM kan door het op orde brengen van de generieke crisisorganisatie, een grote diversiteit aan risico's aan. De generieke crisisorganisatie gaat over de kwaliteit van de besturing, informatiedeling en crisiscommunicatie, hetgeen in het crisisplan is beschreven. De specifieke voorbereiding op risico's betreft daarentegen de preparatie op bijzondere risico's. Een veiligheidsregio kan bij bepaalde risico's niet of in beperkte mate voorkomen dat ze zich gaan voordoen. Ook is niet bekend welke risico's op ons pad zullen komen. Het is daarom het meest effectief om de crisisorganisatie te versterken, zodat de VRHM door een daadkrachtige bestrijding het effect van een incident, ramp of crisis beperkt.

Het Algemeen Bestuur heeft bepaald welke aspecten van de crisisorganisatie van de VRHM versterkt dienen te worden. Dit heeft geresulteerd in vier prioriteiten:

1. versterking van de reactiekracht van de gemeentelijke kolom;
2. versterking van de reactiekracht door samenwerking met partners;
3. versterking van de reactiekracht door de juiste informatie op het juiste moment bij de juiste persoon in de crisisorganisatie beschikbaar te maken (informatiemanagement);
4. versterking van de reactiekracht door op de juiste wijze en tijdig de bevolking te informeren (crisiscommunicatie).

Deze vier prioriteiten hebben een prominente plaats in dit beleidsplan gekregen. Als dat gerealiseerd is, dan heeft de VRHM de basis op orde. Daarnaast zullen de gekozen risico's uit het risicoprofiel verminderd of beperkt worden door vanuit deze vier prioriteiten maatregelen te bepalen.

De VRHM kenmerkt zich door een focus op maatschappelijke resultaten. Samenwerking met kolommen en partners is hierbij van cruciaal belang. Hiertoe dienen de onderlinge afhankelijkheden van primaire processen expliciet gemaakt te worden, gericht op het te behalen veiligheidsresultaat. De VRHM heeft daarbij een (niet vrijblijvende) regiefunctie. De VRHM is ervan overtuigd dat samenwerking loont. Samenwerking is tevens gericht op resultaten in de zin van het verminderen van risico's. Dit vraagt een gemeenschappelijk beeld van de risico's. De advieskracht van de VRHM op proactie en preventie zal stapsgewijs toenemen. De VRHM zal in gezamenlijkheid met partners komen tot integrale advisering over de handhaving- en toezichtbehoefte passend bij het risico uit het risicoprofiel.

De VRHM draagt zorg voor de voorbereiding, regie en uitvoering van de volgende kerntaken:

- bestuurlijke besluitvorming, de beleids- en beheerscyclus;
- operationele besluitvorming;
- planvorming;
- inventariseren van en advisering over risico's van branden, rampen en crises;
- partnerschap;
- alarmering en piket;
- bestrijding branden, incidentbestrijding, rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- informatievoorziening binnen de diensten;
- beperken van gevaar bij ongevallen;
- regionale brandweer, GHOR en meldkamerfunctie;
- monitoren kwaliteit en evaluaties.

2. Beleidsprioriteiten

Het bestuur van de VRHM heeft nadrukkelijk gekozen voor vier beleidsprioriteiten. Uitvoering van de prioriteiten versterkt de generieke crisisorganisatie van de VRHM, waardoor we uiteenlopende incidenten het hoofd kunnen bieden.

2.1 Versterking gemeentelijke kolom

2.1.1 Vertrekpunt

De gemeenten zijn een belangrijk en onmisbaar onderdeel van de hoofdstructuur van de crisisorganisatie. Deze 'vierde hulpverleningskolom' werkt in de VRHM al enige tijd aan de verbetering van haar crisisorganisatie. De gemeenten krijgen een steeds grotere rol binnen de rampenbestrijding en het crisismanagement maar het ontbreekt op een aantal vlakken aan een wettelijke norm voor de taken van gemeenten.

Door de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (IOOV) zijn voor de gemeentelijke kolom tekortkomingen gesignaleerd op het gebied van opschalen, alarmeren, opkomst en kwaliteit en continuïteit van de gemeentelijke processen. Dit is beschreven in het document 'De Staat van de Rampenbestrijding' van maart 2010. Als onderdeel van de versterking van de crisisbeheersing is de afgelopen jaren gewerkt aan het verder professionaliseren van de gemeentelijke kolom. In 2010 en 2011 is een regionaal normenkader voor de gemeentelijke crisisorganisatie ontwikkeld en een scan gemeentelijke processen uitgevoerd. De uitkomsten hiervan geven richting aan de ambities voor de komende vier jaar. Het normenkader is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 31 maart 2011. Het normenkader richt zich op de volgende onderwerpen:

- Organisatie (continuïteit, samenstelling verschillende teams, formatie van onder andere ambtenaren rampenbestrijding, inrichting crisisruimten);
- Planvorming (crisisplan en aanvullende planvorming);
- Alarmeren en bereikbaarheid (opkomsttijden en piketvormen functies gemeentelijke crisisorganisatie, alarmering- en opkomstoefeningen);
- Informatiemanagement en –voorziening (netcentrisch werken en inzet bronbestanden);
- Opleiden, trainen, oefenen.

In 2011 is het crisisplan voor de VRHM ontwikkeld. De gemeentelijke kolom zal aansluiten op de crisisorganisatie zoals in het crisisplan is beschreven.

2.1.2 Resultaten

De resultaten voor de versterking van de gemeentelijke kolom in de komende beleidsperiode zijn:

- Alle gemeenten voldoen op 1 januari 2014 aan het normenkader VRHM;
- Alle gemeenten hebben het regionaal crisisplan op 1 januari 2015 geïmplementeerd. Dit heeft met name betrekking op de aanpassingen voor de deelprocessen bevolkingszorg;
- De doorontwikkeling netcentrisch werken is op 1 januari 2013 volledig geborgd binnen de gemeenten (voor uitvoering zie prioriteit informatiemanagement);
- Het monodisciplinaire beleid opleiden, trainen en oefenen en de regie door Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing (BGC) is op 1 januari 2013 uitgewerkt;
- De samenwerkingsvormen tussen de gemeenten zijn op 1 januari 2013 herijkt en in een blauwdruk vevat. De gemeente is zelf verantwoordelijk maar kan haar taken in de crisisbeheersing samen met partners en andere gemeenten vormgeven. De samenwerking van de gemeentelijke crisisorganisatie wordt bij voorkeur op districtelijk niveau vormgegeven en voor sommige onderwerpen op regionaal (veiligheidsregio) niveau. De implementatie volgt gefaseerd.

2.1.3 Realisatie

De gemeenten zorgen dat zij aan de basis de crisisorganisatie op orde hebben. Niet alle gemeenten kunnen afzonderlijk de benodigde capaciteit en kwaliteit leveren om te voldoen aan de resultaten. De capaciteit is beperkt en kwaliteit vraagt opleiding, training en oefening maar ook de mogelijkheid ervaring op te doen. Kernbegrippen bij het behalen van de resultaten zijn vervolgens uniformering en samenwerking. Ook monitoring en borging van de activiteiten zijn belangrijk.

De realisatie van de beschreven resultaten vraagt een groot aantal concrete activiteiten. Een aantal daarvan is als sleutelactiviteit te duiden. Deze sleutelactiviteiten zijn in onderstaand overzicht weergegeven, inclusief de bijbehorende termijn.

nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Lokale en districtelijke verbeterplannen conform planning uitvoeren.	Gemeente-secretarissen	Ja	X	X	X	X
2	Regionaal verbeterplan van 2011 conform planning uitvoeren.	Coördinerend gemeente functionaris	Ja	X	X	X	
3	Beleidsplan monodisciplinaire-OTO gemeenten uitwerken en implementeren.	BGC / MOV-ers	Ja	X	X	X	X
4	Jaarlijks een OTO-gemeenten jaarplan/producten catalogus aanbieden.	BGC	Ja	X	X	X	X
5	Inzicht krijgen in de mate van geoefendheid van de gemeentelijke crisisorganisatie door dit lokaal te verwerken in een regionaal beschikbaar gesteld systeem.	MOV-ers	Ja		X	X	X
6	Blauwdruk samenwerkingsvormen uitwerken.	Gemeente-secretarissen	Ja	X			
7	Uitrol samenwerkingsvormen.	Coördinerend Gemeente secretaris / BGC	Ja		X	X	X
8	Deelplan bevolkingszorg (inclusief de nieuwe ordening gemeentelijke deelprocessen) van het regionaal crisisplan uitwerken.	Coördinerend Gemeente secretaris / BGC	Ja	X			
9	Deelplan bevolkingszorg (inclusief de nieuwe ordening gemeentelijke deelprocessen) van het regionaal crisisplan implementeren.	Gemeente secretarissen	Ja	X	X		
10	Vervolgmetingen (+1 en +2) van de scan gemeentelijke processen uitvoeren in 2012 en 2014.	Coördinerend gemeente secretaris / BGC	Ja	X		X	
11	Uitwerking geven aan de gekozen risico's uit risicoprofiel	Gemeente secretarissen	Ja	X	X	X	X

2.2 Samenwerking met partners

2.2.1 Vertrekpunt

De VRHM vindt samenwerking met partners van groot belang. Daarom staat in haar missie dat de VRHM krachten bundelt van partners, burgers en bedrijven. Het is essentieel dat iedereen die betrokken is bij crisisbeheersing goed weet hoe de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden verdeeld zijn en dat mensen en organisaties elkaar weten te vinden vóór, tijdens en na een crisis.

De VRHM werkt ten tijde van een ramp of crisis samen met diverse bestuursorganen. Bij een bovenregionale of nationale crisis kunnen ministers taken opdragen aan gemeenten en kan de bestuurlijke coördinatie overgenomen worden door het Nationaal Crisiscentrum. De veiligheidsregio is een belangrijke partner in de informatie-uitwisseling tussen het Rijk en de gemeenten. Ook Rijksheren kunnen in buitengewone omstandigheden in een bepaald gebied noodbevoegdheden namens de vakminister uitoefenen.³ Dit kan nodig zijn als een vitaal belang wordt bedreigd en de normale bevoegdheden ontoereikend zijn om die dreiging aan te pakken. Het document 'Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing' november 2010 (2^e druk) verschaft helderheid over welke bestuurlijke partijen in een sector een rol vervullen ten tijde van een crisis. Dit document zal in voorkomende gevallen worden benut.

De beschreven bestuurlijke netwerkkarten geven een overzicht van de bestuurlijke partijen in een sector ('keten') en de rol die zij vervullen ten tijde van een crisis. Rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde vormen samen de algemene keten. Kenmerkend daarvoor is dat het algemene bevolkingszorg betreft. Daarentegen wordt in een functionele keten één specifiek terrein bestreken, zoals elektriciteit, sociale zekerheid, financieel verkeer, voedselveiligheid of een milieucomponent als bodem. Overheidsinterventie in een functionele keten vindt veelal plaats door het centrale gezag. Het gezag in de algemene keten ligt decentraal (burgemeester of voorzitter veiligheidsregio) met de mogelijkheid van opschaling. De afstemming tussen de ketens vindt op het niveau van de veiligheidsregio en op het nationaal niveau plaats (tussen ministeries).

De VRHM beschikt over een risicoprofiel en een risicokaart van de regio.⁴ Veel risico's van de VRHM zijn als onderwerp in de bestuurlijke netwerkkarten beschreven. Samenwerking met partners is van belang voor het adequaat voorbereiden en bestrijden van incidenten, rampen en crises. Dit geldt voor generieke en specifieke incidentbestrijding. De VRHM heeft hiertoe een aantal convenanten afgesloten.⁵

Enkele voorbeelden van partners voor generieke incidentbestrijding zijn het Regionaal Militair Commando West, het Rode Kruis en Slachtofferhulp. Kijkend naar de specifieke risico's in het risicodiagram (zie bijlage) wordt voor een aantal risico's afspraken met betreffende partners gemaakt. Deze specifieke risico's staan vetgedrukt weergegeven in het risicodiagram. Zo bereidt de VRHM zich samen met haar partners voor op overstromingen en verstoring van drinkwatervoorziening.

Landelijk is een aantal vitale sectoren benoemd, te weten: drinkwater, gas en elektriciteit en Telecom. Deze onderwerpen zijn opgenomen in de netwerkkarten. Daarnaast zijn de convenanten met de betrokken partners een middel om de samenwerking vorm te geven of te verbeteren. Het Veiligheidsberaad ontwikkelt landelijke convenanten met partners.⁶ De VRHM sluit hierbij aan en bereidt zich samen met haar partners voor op (de in het risicoprofiel vetgedrukte) specifieke incidenten als uitval van energievoorzieningen, telecommunicatie en incidenten op water en (rijks)wegen.

³ Rijksheren in formele zin zijn bij algemene maatregel van bestuur (AMvB) aangewezen functionarissen die in buitengewone omstandigheden in een bepaald gebied noodbevoegdheden namens de vakminister kunnen uitoefenen. Hiervan is sprake als een vitaal belang wordt bedreigd en de normale bevoegdheden ontoereikend zijn om die dreiging aan te pakken. Het betreft hier duidelijk een type crises, waarbij (ook) het Rijksniveau operationeel betrokken is.

⁴ Zie www.risicokaart.nl.

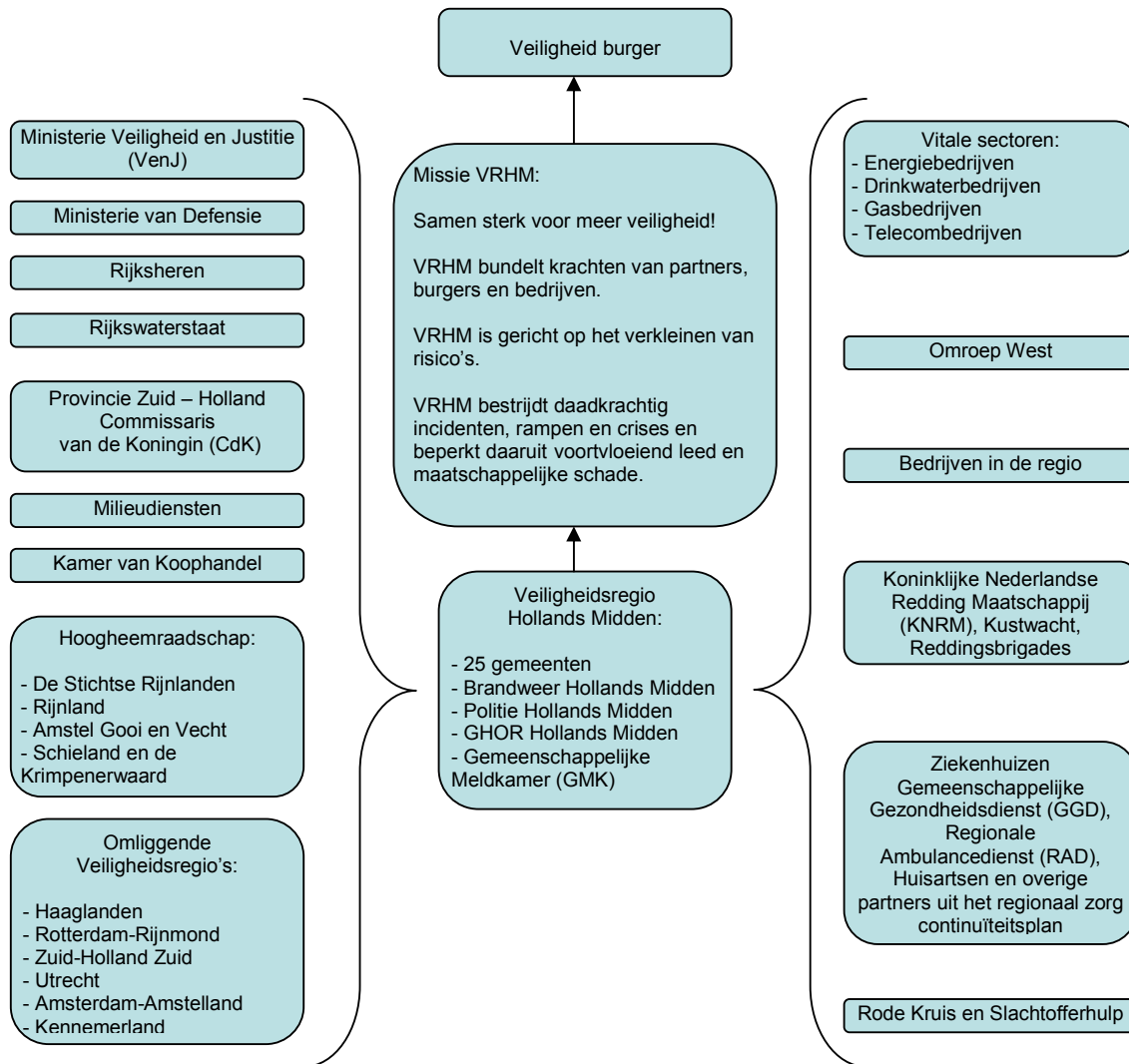
⁵ Afgesloten convenanten zijn: Convenant bestuurlijke en operationele coördinatie Dijkkring 14, Dijkkring 15, Waterschappen, Regionaal Militair Commando (RMC) West, Convenant Nederlandse Rode Kruis, Convenant Slachtofferhulp Nederland, Drinkwater en Crisispartners in de waterhulpverlening.

⁶ Landelijk zijn de volgende convenanten met vitale partners ontwikkeld en vastgesteld door het veiligheidsberaad en de sectoren: drinkwater en gas & elektra. Daarnaast worden de volgende convenanten landelijk ontwikkeld: Telecom, Rijkswaterstaat en waterschappen en spoor.

In convenanten worden met partners afspraken gemaakt over:

- de wijze waarop de betrokken crisisfunctionarissen een duurzame relatie opbouwen;
- specifieke afspraken die in het regionale crisisplan van de veiligheidsregio worden opgenomen;
- specifieke afspraken die de sectoren in hun continuïteitsplannen of crisisplannen moeten opnemen;
- de wijze waarop de gezamenlijke afspraken worden beoefend;
- afspraken over alarmering, opschaling, inzet en afschaling.

Samen met onder andere de volgende bestuurlijke en private partners maakt VRHM zich sterk voor het verkleinen van risico's, het bestrijden van incidenten en het beperken van leed en schade. Samen sterk voor een veilige maatschappij.

Wettelijk kader

De Wvr stelt dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal per jaar de bij mogelijke rampen en crises in de regio betrokken partijen uitnodigt voor een gezamenlijk overleg over de risico's in de regio.

Bevinding inspectie

De IOOV stelt in haar eindrapportage 'Rampenbestrijding op orde' van maart 2010, dat regio's zich moeten voorbereiden op landelijke rampscenario's, zoals hoog water, pandemieën en uitval van vitale infrastructuur. Bij het opstellen van plannen dienen de regio's niet alleen de traditionele partners in de rampenbestrijding te betrekken, maar ook organisaties als waterleidingbedrijven, energieleveranciers en telecommunicatiebedrijven. De inspectie merkt ook op dat nog niet alle regio's bijstandsafspraken met omliggende veiligheidsregio's hebben gemaakt. De VRHM benoemt in de rapportage 'Samenwerken loont', (oktober 2010), dat zij met verschillende relevante partners en buurregio's de relatie wil versterken en dat zij operationele afspraken wil maken.

2.2.2 Resultaten

De VRHM bundelt krachten omdat veel partijen een rol spelen bij incidentbestrijding, crisisbeheersing en rampenbestrijding in de regio Hollands Midden. De VRHM ziet het dan ook als haar kerntaak om de partners in veiligheid met elkaar te verbinden en samenwerking te bevorderen. Deze samenwerking vindt plaats op strategisch, tactisch en operationeel niveau en vindt plaats in de hele veiligheidsketen (risicobeheersing, incidentbestrijding en herstel).

De VRHM zal door de gemeenten gekozen risico's uit het risicoprofiel relateren aan de bestuurlijke netwerkkaarten en op grond hiervan bepalen met welke partners samenwerkingsafspraken gemaakt worden.

De VRHM kent haar partners, deelt informatie met hen en oefent gezamenlijk, opdat in geval van een incident, ramp of crisis adequaat gehandeld wordt. De VRHM continueert de relatie met de partners waar zij al afspraken mee heeft. Dit zijn de partners waar convenanten mee afgesloten zijn, het Openbaar Ministerie (OM) en milieudiensten. De VRHM is een betrouwbare partner en geeft uitvoering aan de afspraken in de convenanten.

De VRHM heeft afspraken gemaakt over (wederzijdse) bijstand met omliggende veiligheidsregio's en over de afstemming in geval van grensoverstijgende incidenten. De VRHM zal samen met aangrenzende veiligheidsregio's onderzoeken op welke gebieden de regio's elkaar kunnen versterken of ondersteunen.

2.2.3 Realisatie

nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1.	Bepalen benodigde acties om voorbereid te zijn op nationale rampscenario's zoals hoog water, pandemieën en uitval van vitale infrastructuur.	Hoofd afdeling planvorming Brandweer Hollands Midden (BHM)	Ja	x	x	x	x
2.	Uitvoeren actielijsten van bestaande convenanten, bepalen of doorwerking naar bijvoorbeeld gemeenten nodig is en uitvoering met partners evalueren.	Hoofd afdeling Planvorming BHM	Ja	X	x	x	x
3	Voorstellen welke partners van belang zijn om gekozen risico's uit het risicoprofiel voor te bereiden.	Hoofd afdeling Planvorming BHM	Ja	x			
4	Afspraken met deze partners maken en uitvoering aan geven.	Hoofd afdeling Planvorming BHM	Ja	x	x	x	
5	Organiseren jaarlijks strategisch overleg met partners.	Accountmanager partnerschap ⁷	Ja	x	x	x	x
6	Bepalen welke informatie met partners gedeeld wordt, wanneer en hoe.	Hoofd afdeling planvorming BHM	Ja	x	x		
7	Afspraken met partners maken over bereikbaarheid en alarmering en oefenen.	Hoofd afdeling planvorming BHM	Ja	x	x	x	x
8	Voorstel afspraken omtrent samenwerking of afstemming maken met de 6 omliggende veiligheidsregio's.	Accountmanager partnerschap	Ja	x	x		

⁷ Accountmanager partnerschap moet nog ingesteld worden

2.3 Informatiemanagement

2.3.1 Vertrekpunt

Crises kenmerken zich door een explosieve toename van informatie die paradoxaal gepaard gaat met een informatietekort. Autoriteiten krijgen tijdens een crisis veel informatie, maar vaak niet de benodigde. Zij verkeren daarom vaak lange tijd in onzekerheid over de precieze toedracht, de omvang, aantallen slachtoffers, etc. Als de crisisorganisatie niet snel en adequaat aan de informatievraag voldoet, ontstaat geruchtvorming en verkeerde beeldvorming, met alle negatieve gevolgen van dien.

De kolommen binnen de VRHM en externe partners wisselen tijdens crises onvoldoende gegevens uit en/of beschikken onvoldoende over de juiste gegevens.⁸ In 2010 heeft de VRHM besloten om gebruik te gaan maken van het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).⁹ In 2011 zijn de organisatiestructuur en methodiek van netcentrisch werken binnen de VRHM vastgesteld.¹⁰

2.3.2 Resultaten

De VRHM wil de komende jaren informatiemanagement met name voor de crisisorganisatie op een hoger niveau brengen. De VRHM wil bereiken dat de juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste personen beschikbaar is, opdat ten tijde van een ramp of crisis adequaat wordt opgetreden. Hiertoe stelt de VRHM zich de volgende doelen:

1. De VRHM beschikt over een goed werkend LCMS.
2. De VRHM voldoet aan wetgeving.
3. Fallback en uitwijklocaties zijn georganiseerd voor de hoofdstructuur en GMK.
4. De VRHM werkt volgens landelijke standaard.

2.3.3 Realisatie

VRHM wil in de periode 2012 – 2015 de onderstaande acties uitvoeren. In aanvang kan dit leiden tot extra investeringen. Dit dient zoveel mogelijk door efficiency te worden terugverdiend. Werkwijze en beschikbare middelen dienen zoveel mogelijk aan te sluiten bij reguliere werkzaamheden.

Bedrijfsvoering (juiste moment bij de juiste personen)

Nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Kolommen voeren netcentrisch werken door in alle relevante processen. Netcentrisch werken is een vast onderdeel binnen opleiden, trainen en oefenen.	Veiligheidsdirectie ¹¹ Teamleider vakbekwaam blijven	Ja Ja	X	X		
2	De VRHM geeft invulling aan de (piket)functies voor informatiemanagement zoals voorgesteld in de Blauwdruk bedrijfsvoering informatiemanagement.	Directeur Concernstaf BHM	Ja	X			
3	Ten behoeve van de doorontwikkeling opstellen multidisciplinair beleidsplan informatiemanagement gericht op het opzetten van een structuur, het maken van werkafspraken en het beschikbaar maken van middelen en verbinding tussen de reguliere en crisisorganisatie.	Directeur Concernstaf BHM	Ja	X			

⁸ De Staat van de Rampenbestrijding (Deel C), 3 mei 2010, Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (www.ioov.nl)

⁹ Convenant netcentrisch werken, 25-11-2009

¹⁰ Blauwdruk Operationele Informatievoorziening Veiligheidsregio Hollands Midden, AB besluit 31 maart 2011

¹¹ Verantwoordelijkheid ligt bij de Veiligheidsdirectie maar de coördinatie is belegd bij de Concernstaf BHM

Informatievoorziening (juiste informatie)

Nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere Bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
4	Kolommen werken processen crisisplan uit volgens Ordeningsmethodiek Processen tot een benodigd niveau. ¹²	Projectgroep Crisisplan	Ja	X			
5	Kolommen voeren IASV als referentiekader door binnen bedrijfsvoering, beleid en beschrijving van informatieproducten. ¹³	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X	X	
6	Kolommen definiëren informatiebehoefte per proces (en de daarbij betrokken functionarissen) van het crisisplan.	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X		
7	Kolommen maken inzichtelijk welke informatie binnen de discipline zelf beschikbaar is en welke informatie men van andere partijen (binnen en buiten de keten) nodig heeft.	Individuele veiligheidspartners	Ja	X	X		
8	Kolommen definiëren de betekenis die aan informatieproducten wordt toegekend.	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X		
9	Kolommen implementeren en hanteren vastgestelde informatieproducten binnen de crisisorganisatie.	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X	X	X
10	De benodigde informatieproducten voor de gekozen risico's uit het risicoprofiel realiseren	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X	X	X

ICT (juiste wijze)

Nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere Bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
11	Kolommen sluiten aan op landelijke basisregistraties zoals GBA, BAG, nieuw handelsregister, etc. en sluiten aan bij de landelijke werkwijze. ¹⁴	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X	X	X
12	Standaard uitwisselingsformaten en de NORA worden zoveel mogelijk doorgevoerd in bestaande applicaties en als standaard eis opgenomen bij nieuwe applicaties. ¹⁵	Veiligheidsdirectie ¹¹	Ja	X	X	X	X
13	Kolommen gaan zoveel mogelijk gebruik maken van landelijke applicaties, databases en voorzieningen, waaronder: LCMS 2.0, DBK, GHOR4all, NL alert en NCV.	Veiligheidsdirectie ¹¹	Nog onduidelijk, wel het uitgangspunt	X	X	X	X
14	Benodigde (landelijke) geografische informatiesystemen die aansluiten bij LCMS worden door de kolommen in gebruik genomen. ¹⁶	Veiligheidsdirectie ¹¹	Nog onduidelijk, wel het uitgangspunt	X	X		

Faciliteiten

Nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere Bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
15	VRHM organiseert fallback faciliteiten voor het Commando Plaats Incident (CoPI).	Directeur Concernstaf BHM	Ja	X			
16	VRHM organiseert fallback faciliteiten en een uitwijklocatie voor het Regionaal Coördinatiecentrum (RCC).	Directeur middelen BHM	Ja		X		
17	Gemeenten organiseren fallback faciliteiten en een uitwijklocatie voor hun Beleidsteam (BT).	Gemeentesecretarissen	Ja		X		
18	VRHM organiseert fallback faciliteiten en een uitwijklocatie voor de GMK.	Directeur GMK	Ja	X	X		

¹² Project regionaal crisisplan Hollands Midden & <http://www.regionaalcrisisplan.nl/bestanden/file52865077.pdf>

¹³ <http://www.crisisplein.nl/informatie-architectuur-sector-veiligheid>

¹⁴ <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/basisregistraties>

¹⁵ Nederlandse Overheid Referentie Architectuur: <http://www.infopuntveiligheid.nl/Publicatie/Rubriek/68/2/rapporten-en-publicaties.html>

¹⁶ <http://www.infopuntveiligheid.nl/Publicatie/Rubriek/66/2/rapporten-en-publicaties.html>

2.4 Crisiscommunicatie

2.4.3 Vertrekpunt

De dagelijkse praktijk bij crisissituaties, hoe groot of klein ook, laat zien dat communicatie een belangrijke plaats inneemt in de crisisbeheersing. Goede crisiscommunicatie staat voor het verspreiden van juiste, tijdige en begrijpelijke informatie over en tijdens een incident, ramp of crisis.

Bij een daadwerkelijke ramp of crisis draagt de burgemeester er zorg voor dat de getroffen bevolking in zijn gemeente op de juiste wijze wordt geïnformeerd over de oorsprong, de omvang en de gevolgen daarvan (artikel 7 Wvr). Bovendien geeft hij de te volgen gedragslijn aan. Als de ramp of de crisis een bovenlokaal karakter heeft en er een Regionaal Beleidsteam (RBT) is ingesteld, wordt de crisiscommunicatie in het RBT gecoördineerd. Het betreft hier onder meer de taakverdeling tussen de voorzitter van het RBT en de burgemeesters van de getroffen gemeenten en de inzet van een voorlichterspool.

Op 31 maart 2011 is het 'Plan van Aanpak Professionalisering crisiscommunicatie' door het Algemeen Bestuur van de VRHM vastgesteld. Hierin is voor vier sleutelfuncties piket geregeld: communicatieadviseur (R)BT, communicatieadviseur ROT, Hoofd Actiecentrum Communicatie en Voorlichter CoPI. Ook de overige rollen van een Actiecentrum communicatie zijn hierin benoemd. Deze rollen zijn geen piketfuncties en worden door de communicatiefunctionarissen van Hollands Midden op aanvraag ingevuld. De rollen zijn inhoudelijk beschreven. Tevens zijn de onderlinge communicatielijnen bepaald.

Positie communicatie in crisisorganisatie

De vele communicatiekanalen en -middelen waarover mensen kunnen beschikken zorgen ervoor dat burgers en het (traditionele) gezag in een volstrekt andere (communicatieve) positie tegenover elkaar staan. Het aantal communicatiekanalen én de snelheid waarmee nieuws rondgaat is groot. Dit heeft gevolgen voor de manier waarop met elkaar wordt gecommuniceerd. Ook tijdens crises. In de huidige informatiesamenleving hebben we te maken met een nieuw type burger: mondig, veeleisend en invloedrijk. Een monopolie op informatie bestaat niet meer. Dankzij moderne communicatie-technologieën opereren mensen onafhankelijker van overheidsinstellingen. Burgers beschikken via internet zelf over actuele informatie en plaatsen en verspreiden eenvoudig zelf informatie op het web. Crisiscommunicatie kan niet langer gestuurd en geregeld kan worden. Burgers zijn niet alleen maar ontvanger van crisisinformatie, maar worden in toenemende mate ook producenten van crisisinformatie. Communicatie draait meer om het bijsturen van de voortdurende berichtenstroom en het inspelen op gevoelens in de samenleving, dan het eenzijdig verspreiden van berichten.

2.4.2 Resultaten

De VRHM communiceert op een andere manier tijdens crises. Wil crisiscommunicatie een effectief instrument zijn, dan moet rekening worden gehouden met de mogelijkheden, wensen en opvattingen in de veranderende samenleving. Hoe beter wordt aangesloten op de beleving en informatiebehoefte van de ontvangende partij, hoe groter de kans dat de crisisinformatie van de overheid serieus wordt genomen. Bij crisiscommunicatie staat de relatie (niet de reputatie) centraal. Het gaat bij crisiscommunicatie om drie doelstellingen: informatievoorziening, schadebeperking en betekenisgeving. Crisiscommunicatie is een zelfregulerend proces, waardoor snel op ontwikkelingen in de buitenwereld kan worden ingespeeld. De communicatie moet aansluiten bij de emotie van de bevolking. Dat kan alleen door continu in interactie met de omgeving te blijven. De overheid moet vooral eerlijk zijn: over wat ze wel en niet weet, transparant zijn en de feiten communiceren. Geruchten benoemen en hier op ingaan.

Professionalisering crisiscommunicatie

De VRHM is de spil bij de vormgeving van professionalisering van crisiscommunicatie. Incidenten houden zich meestal niet aan gemeentegrenzen en vaak zijn meer gemeenten bij hetzelfde incident betrokken. Als een incident een lange tijd aanhoudt, is het voor gemeenten een te grote belasting het communicatieproces gedurende lange tijd zelfstandig uit te voeren. Daarom is samenwerking tussen gemeenten noodzakelijk en moeten afspraken worden gemaakt om taken gezamenlijk op te pakken binnen de veiligheidsregio.

In elke Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure (GRIP)-fase is communicatie actief. De GRIP-regeling is door het Dagelijks Bestuur op 28 oktober 2010 vastgesteld, in de herziene GRIP-regeling is beschreven welke functionarissen bij welke GRIP-fase worden opgeroepen. Ook als operationeel niet wordt opgeschaald, kan inzet (en opschaling) van communicatie nodig zijn. Of een incident een crisis is, wordt (mede) bepaald door de perceptie van burgers op het incident. Wat leeft onder de mensen bepaalt de omvang van de crisis en daarmee de inzet van communicatie. Het generieke communicatienetwerk wordt beschreven, inclusief rollen, verantwoordelijkheden en onderlinge samenhang. Om de communicatielijnen met getroffen en belanghebbenden in de buitenwereld vanaf het eerste moment open te houden, wordt via mandaten geregeld dat communicatieprofessionals snel aan deze informatiebehoefte kunnen voldoen. In het eerste uur kan feitelijk waarneembare en procesinformatie zelfstandig naar buiten worden gebracht.

Internet is een belangrijke bron van informatie waar mensen tijdens een crisis naar op zoek gaan. Websites van gemeenten en crisiswebsites moeten zo zijn ingericht dat informatie over de crisis snel te vinden is en 24 uur per dag, 7 dagen per week actueel wordt gehouden. Websites moeten zo zijn ingericht dat ze niet overbelast raken. Ook sociale media spelen een belangrijke rol tijdens een crisis. Sociale media zijn bij uitstek de manier om te peilen wat in de samenleving leeft. Omgevingsanalyse van wat speelt in de buitenwereld is onmisbaar in de crisiscommunicatie. De VRHM moet klaar zijn om sociale media in crisissituaties in te zetten. De VRHM leert van diverse incidenten en zal ook lering trekken uit de evaluatie van het schietincident in Alphen aan den Rijn in 2011

De vakbekwaamheid van functionarissen die een rol in de crisiscommunicatie vervullen moet blijvend worden gewaarborgd door opleidingen, trainingen en oefeningen. Ook wordt een regionaal actiecentrum communicatie opgericht.

In het regionaal crisisplan is het procesdeelplan communicatie uitgewerkt. Alle gemeenten hanteren hetzelfde procesdeelplan, zodat communicatieprofessionals eenvoudig in een andere gemeente aan het werk kunnen. Voor een goede en eenduidige crisiscommunicatie wordt een Regionaal draaiboek Crisiscommunicatie opgesteld. Dit draaiboek beschrijft (tot in detail) wat er wanneer gebeuren moet, welke middelen daarvoor nodig zijn en wie welke taken heeft. De buitenwereld stelt hoge eisen aan het communicatieproces, zowel qua inhoud als qua snelheid.

Samenwerking

De VRHM kan met effecten van incidenten in een omliggende veiligheidsregio te maken krijgen. Bovenregionale afstemming over het proces en de inhoud van crisiscommunicatie vindt plaats met omliggende regio's.

Naast gemeenten zijn er veel meer organisaties in het proces crisiscommunicatie. Binnen dit complexe netwerk waarin veel organisaties zijn betrokken, is het belangrijk dat men van elkaar weet wat men doet en wie waarvoor verantwoordelijk is. Om kennis en ervaring te delen zijn diverse overlegstructuren voor zowel de operationele diensten (hulpdiensten, milieudienst, waterschappen, nutsbedrijven e.d.) als gemeenten.

Ontwikkelingen

De komende jaren komen meer nieuwe technologieën die helpen bij het tijdig alarmeren van of communiceren met burgers: NL-alert, meer gebruik van websites en sociale media. De media zijn met elkaar verbonden, waardoor een grote verspreiding van informatie ontstaat. De VRHM past deze technologieën, daar waar mogelijk toe.

2.4.3 Realisatie

nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Beschrijving rollen, taken, verantwoordelijkheden bij incidenten die opschaling van communicatie vereisen, maar operationeel niet worden opgeschaald.	Coördinerend Functionaris	Ja	X			
2	Vakbekwaamheid communicatieadviseurs- en medewerkers pikeetfuncties en voorlichtingspool.	Coördinerend Functionaris	Ja	X	X	X	X
3	Omgevingsanalyse en web redactie professionaliseren Mandaten regelen om zelfstandig berichten naar buiten te brengen. Communicatieprofessionals kiezen de juiste communicatiemiddelen om de communicatiedoelstellingen te behalen.	Coördinerend Functionaris	Nee Ja		X		
4	Regionaal deelprocesplan Communicatie ontwikkelen. Regionaal draaiboek Crisiscommunicatie ontwikkelen.	Coördinerend Functionaris	Ja	X	X		
5	Werkruimte Regionaal AC Communicatie organiseren.	Coördinerend Functionaris	Ja	X	X		
6	Contacten met communicatieadviseurs van organisaties die rol in crisisbeheersing en rampenbestrijding kunnen hebben In convenanten die de VRHM afsluit een communicatiehoofdstuk opnemen.	Coördinerend Functionaris	Ja Ja	X X	X X	X X	X X
7	Implementeren (landelijke) ontwikkelingen.	Coördinerend Functionaris	nog niet bekend	X	X	X	X
8	Ontwikkelen beleid sociale media.	Coördinerend Functionaris	Ja	X			
9	Vorbereiden crisiscommunicatie voor de gekozen risico's uit het risicoprofiel.	Coördinerend Functionaris	Ja	X	X	X	X

3. Risicobeheersing

3.1 Vertrekpunt

Risicobeheersing is erop gericht in een vroegtijdig stadium van ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving aandacht te schenken aan veiligheid, waardoor risico's kunnen worden afgewend, beperkt of ten minste beheerst, zodat schade en leed wordt beperkt. Waar risico's niet volledig kunnen worden teruggedrongen, blijft een restrisico aanwezig.

Risicobeheersing is een beleidsveld in beweging: de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bepaald dat het geven van adviezen moet passen binnen de procedures en richtlijnen van de Wabo die op 1 oktober 2010 in werking is getreden. In 2012 telt Nederland ongeveer 25 regionale omgevingsdiensten (regionale uitvoeringsdiensten) die zijn belast met vergunningverlening, handhaving en toezicht op het gebied van milieu. Milieudiensten West-Holland en Midden-Holland worden omgevormd tot omgevingsdiensten.

Binnen Hollands Midden zijn bijna alle gemeenten in meer of mindere mate aangesloten bij een milieudienst. De gemeenten die hiervoor kiezen, brengen bij de nieuwe omgevingsdienst hun complexe milieutaken onder, zoals het milieudeel van vergunningen voor complexe en risicovolle bedrijven. Overige gemeentelijke vergunningen en het toezicht en de handhaving ten aanzien van bouwen, wonen en ruimtelijke ordening, blijven in gemeentelijke handen. De provincies hevelen hun milieu- en overige Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) -taken over naar de nieuwe omgevingsdienst. Voor wat betreft BRZO bedrijven, waarvan er elf in de regio zijn, blijft de provincie bevoegd gezag, echter de voorbereiding van de vergunning gaat wel naar de omgevingsdiensten. Ook waterschappen kunnen mogelijk in de toekomst deelnemen aan deze omgevingsdiensten.

3.2 Resultaten

Risicoadvisering

De VRHM adviseert gevraagd en ongevraagd aan gemeenten, provincies en andere bestuursorganen over risico's, zoals in de Wvr is beschreven. Een belangrijk instrument hierbij is advisering ten aanzien van vergunningen op bijvoorbeeld het gebied van bouw, gezondheid, milieu, evenementen en brandveiligheid. De VRHM maakt hiervoor gebruik van de expertise die aanwezig is binnen de verschillende kolommen en bij de partners. Om de adviestaak een multidisciplinair karakter zoals bedoeld in de Wvr te geven, wordt de visie op risicobeheersing opgesteld en ter besluitvorming aangeboden. De samenwerking met de partners ten aanzien van advisering wordt geïntensiveerd.

De gemeenten verwachten specifieke adviezen van de VRHM ten aanzien van transport gevaarlijke stoffen, evenementen en incidenten in gebouwen met een publieksfunctie.¹⁷ Door advisering op deze risico's en de te nemen risicoreducerende maatregelen, zal de impact en de waarschijnlijkheid van deze risico's de komende beleidsperiode verminderen.

Risicocommunicatie

Risicocommunicatie sluit aan bij het regionaal risicoprofiel. Communicatie levert een bijdrage aan de bewustwording van risico's in de directe omgeving. Het schept duidelijkheid over wat de overheid wel en niet kan doen, waardoor de burger het handelingsperspectief kan bepalen. Brandveiligheidseducatie is een vorm van risicocommunicatie. Met risicocommunicatie worden burgers en bedrijven geïnformeerd over:

- risicobronnen in hun omgeving;
- kans dat zich een ramp voordoet;
- gevolgen die een mogelijke ramp heeft voor hun gezondheid en welzijn;
- handelingsperspectief.

In de veiligheidsmonitor worden vragen gesteld over risicocommunicatie. Resultaten van de veiligheidsmonitor worden gebruikt bij ontwikkeling van het risicocommunicatieplan.

¹⁷ Op 21-4-2011 heeft het DB de bestuurlijke opdracht evenementenveiligheid vastgesteld.

3.3 Realisatie

Nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Opstellen multidisciplinaire visie risicobeheersing, waarin de relatie met de omgevingsdiensten staan geduid.	Directeur risicobeheersing BHM	Ja		X		
2	Routering gevaarlijke stoffen.	Gemeente-secretarissen	Ja	X	X		
3	Op verzoek van gemeente ten aanzien van specifieke objecten met publieksfunctie adviseren over risicoreducerende maatregelen.	Directeur risicobeheersing BHM	Ja		X	X	
4	Oprichten evenementenloket voor eenduidige multidisciplinaire advisering.	Coördinerend Functionaris	Ja	X			
5	Creëren van een overzicht van risicovolle evenementen in de regio Hollands Midden in de vorm van een evenementenkalender.	Coördinerend Functionaris	Ja	X			
6	Ontwikkelen risicocommunicatieplan.	Coördinerend Functionaris	Ja	X			
7	Ontwikkelen en uitvoeren Plan Brandveiligheidseducatie.	Directeur risicobeheersing BHM	Ja	X	X	X	X

4. Incidentbestrijding en herstel

4.1 Vertrekpunt

Incidentbestrijding staat voor het afhandelen van incidenten en de voorbereiding daarop. Hierbij wordt de term 'incident' breed opgevat. Het gaat hierbij niet alleen om het incident zelf, maar het kan ook om de dreiging of de aankondiging van een gebeurtenis gaan. Ook gaat het om incidenten die volgens de letterlijke definitie niet een echte ramp of crisis zijn, maar die een grote impact hebben waardoor adequaat en tijdig opschalen noodzakelijk is. Het herstel uit een ontwrichte situatie betreft alle maatregelen die nodig zijn voor de terugkeer naar de normale situatie. Herstel begint al tijdens de incidentbestrijdingsfase.

De VRHM heeft veel ervaring opgedaan met multidisciplinaire incidentbestrijding. Deze ervaringen leren dat de VRHM op de goede weg is, maar ook dat er nog verbeterpunten zijn. De in 2009 gehouden toets van IOOV, Rampenbestrijding Doorlichting Arrangement (RADAR), bevestigt dit beeld. Daarnaast brengt de invoering van de Wvr per 1 oktober 2010 een aantal nieuwe multi- en monodisciplinaire eisen met zich mee, waaraan de veiligheidsregio dient te voldoen. In het op 31 maart 2011 door het Algemeen Bestuur vastgestelde document 'Samenwerken Loont', zijn de gevolgen van de Wvr voor de regio in kaart gebracht. In 2010 is een groot aantal evaluatiepunten en wettelijke eisen geborgd in de herziene GRIP regeling en werkprocessen. In 2011 is het crisisplan beschreven. In het crisisplan worden de organisatie, verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden beschreven van de crisisorganisatie. Dit betreft de multidisciplinaire samenwerking tussen de operationele diensten en de gemeenten, alsmede de afspraken die gemaakt zijn met andere betrokken partners. Het crisisplan is een operationeel plan en bevat een uniforme beschrijving van de organisatie van de regionale en multidisciplinaire crisisbeheersing.

4.2 Resultaten

Rampenbestrijdingsplannen, crisisplan en oefenen

Planvorming vormt een (verplicht) onderdeel van de multidisciplinaire voorbereiding op rampen en crises. Daar waar mogelijk wordt voor harmonisatie gekozen en voor het beperken van het aantal planfiguren. Het tot stand komen van een plan beoogt het inventariseren én oplossen van knelpunten die zich mogelijk bij daadwerkelijke rampen en crises voordoen. De 'operationele samenvattingen' van rampbestrijdingsplannen voor de hulpdiensten zijn vanuit die visie ontwikkeld. Daarin is op twee A4 per hulpdienst de essentiële informatie uit het plan samengevat, zodat het tijdens een incident direct kan worden toegepast. In die systematiek past voor de VRHM dat crisisfunctionarissen gedurende het schrijven van een rampbestrijdingsplan diverse scenario's doorlopen om zo de voor hen essentiële elementen van het plan te achterhalen.

Het regionaal crisisplan zal gefaseerd tot stand komen. Op die manier wordt aan de wettelijke vereisten voldaan (fase 1) én kan de door de VRHM beoogde kwaliteitsverbetering (waaronder het opzetten van een procesgestuurde crisisbeheersingsorganisatie en het uitwerken van informatieproducten) tot stand worden gebracht (fase 2). Het crisisplan beschrijft de generieke aanpak van rampen en crises waarmee mogelijke crisisscenario's uniform kunnen worden bestreden. In aanvulling op het crisisplan is een aantal planvormen die zich richten op specifieke risico's. Gelet op de beperkte beschikbare capaciteit voor operationele planvorming, wordt jaarlijks gekozen welke prioriteit hebben. Daarbij dienen de gekozen risico's uit het risicoprofiel (zie 1.1), de door de IOOV genoemde landelijke rampscenario's en wettelijke verplichtingen als uitgangspunt.

Bijzondere aandacht zal daarbij uitgaan naar het in vastgestelde nieuwe dekkingsplan van de brandweer, waarin ook de nieuwe wettelijke eisen omtrent de opkomsttijden opgenomen worden.

Plannen alleen zijn niet voldoende om goed voorbereid te zijn op een incident. Daarom is een belangrijke (wettelijk verankerde) doelstelling van de veiligheidsregio het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen. Waar relevant is bij de specifieke doelgroepen beschreven welke OTO-activiteiten in de beleidsplanperiode ondernomen zullen worden. In het Multidisciplinair Opleidings-, Trainings- en Oefenbeleidsplan 2010 - 2013 (zie bijlage) is het beleid van de VRHM op dit gebied beschreven.

Melding en alarmering

De meldkamer fungeert als startmotor van de incidentbestrijding. Dat de rol van de meldkamer tijdens het eerste uur cruciaal is voor het resultaat van de incidentbestrijding, kan niet genoeg benadrukt worden. De beoogde kwaliteitsverbetering in het proces melding en alarmering (en daarmee ook van de opschaling en operationele leiding) heeft drie componenten. Ten eerste dient de operationele leiding op de meldkamer (calamiteitencoördinator) te worden versterkt. Ten tweede is de alarmering en opkomst van gemeentefunctionarissen een aandachtspunt. Ten derde fungeert de meldkamer als startpunt van het proces informatievoorziening. De ingezette verbetering van de kwaliteit van de intake middels een geautomatiseerd multidisciplinair uitvraagprotocol, moet ook een bijdrage leveren aan de mate waarin de meldkamer in staat is een goed vertrekpunt van informatievoorziening te vormen. Loze meldingen hebben hoe dan ook een negatief effect op de prestaties van de meldkamer en hulpverleningsdiensten. Dat effect treedt monodisciplinair op, maar kan zich ook manifesteren in of gevolg hebben tijdens crisissituaties.¹⁸ Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar de nodeloze openbaar brandmeldsysteem (OMS) -meldingen voor de brandweer. In de komende beleidsperiode streeft de brandweer daarom naar het verminderen van het aantal nodeloze OMS-meldingen, op basis van nieuw landelijk beleid. Dit aspect dient in het licht te worden bezien van veranderende regelgeving rond brandmeldabonnementen.

Op- en afschaling

In de herziene GRIP-regeling en de regeling RCC -werkprocessen is de samenstelling van de onderdelen van de hoofdstructuur aangepast aan het Besluit veiligheidsregio's. Ook de opkomsttijden in die documenten zijn aangepast aan de eisen in het besluit. Getoetst wordt of de aanpassingen ook in werkelijkheid leiden tot het behalen van de vereiste operationele prestaties.

Leiding en coördinatie

Het doel van leiding en coördinatie is het aansturen van de crisisorganisatie. Ook dit is één van de kritische processen bij rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het proces wordt geborgd door het voldoende opgeleid, getraind en geoefend hebben van de functionarissen die leiding moeten geven aan de verschillende mono- en multidisciplinaire teams. De komende jaren zal de bestaande kwaliteit met betrekking tot leiding en coördinatie verbeterd en geborgd worden. In aanvulling hierop zal vorm en inhoud gegeven worden aan het ontkleurd operationeel leiderschap en de rol van de voorzitter van de veiligheidsregio tijdens rampen- en crises.

Herstel uit een ontwrichte situatie

Herstel betreft het geheel van maatregelen om te komen tot een terugkeer naar de normale situatie. Vertrouwen van de bevolking in de overheid is van groot belang in de herstelfase.

Onderzoeken en evaluatie

Centraal staat de vraag hoe kennis uit incidentbestrijding wordt gegenereerd en ingezet, niet alleen ter vergroting van de effectiviteit van de eigen organisatie (mono- en multidisciplinair), maar ook naar partners. De veiligheidsregio vervult een belangrijke rol in het vergaren van kennis over multidisciplinaire incidentbestrijding. Deze kennis wordt opgebouwd door het evalueren van oefeningen, operationeel optreden en begeleiden van de (inspectie)onderzoeken. In de veiligheidsregio wordt daarom een evaluatiesystematiek gehanteerd, als onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem waarin wordt geborgd dat de leerpunten in de toekomst worden toegepast.

¹⁸ Openbaar meldsysteem.

4.3 Realisatie

nr	Actiepoint	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Implementeren dekkingsplan (incl. opkomsttijden brandweer).	Regionaal commandant BHM	Ja	X	X		
2	Implementatie regionaal crisisplan.	Directeur veiligheidsregio / Veiligheidsdirectie	Ja	X	X		
3	Toetsen of aan de eisen van op- en afschaling wordt voldaan en of de operationele prestaties worden gehaald.	Directeur concernstaf BHM	Ja	X	X	X	
4	Invoeren geautomatiseerd uitvraagprotocol Meldkamer Ambulancezorg (MKA).	Directeur GMK	Nee	X			
5	Doorontwikkelen gedachte Multidisciplinaire Intake (MDI), waaronder wordt verstaan het ontwikkelen van uitvraagprotocollen voor brandweer en politie.	Directeur GMK	Nee	X	X	X	X
6	Op basis van regionaal en landelijk beleid terugdringen OMS-meldingen.	Directeur risicobeheersing BHM	Nee	X	X	X	X
7	Opstellen beleidskader ontleurd operationeel leiderschap en implementeren.	Directeur operationele voorbereiding BHM / Veiligheidsdirectie	Nee	X	X		
8	Borgen bestaande kwaliteit leiding, coördinatie en invulling rol voorzitter veiligheidsregio (GRIP 4).	Directeur veiligheidsregio / Veiligheidsdirectie	Ja	X	X	X	X
9	Borgen aandacht voor herstel tijdens incidentbestrijdingsproces en als deelproces gemeenten.	Coördinerend functionaris	Ja	X	X		
10	Aanvullen en doorontwikkelen bestaande evaluatie-instrumentarium.	Hoofd afdeling kenniscentrum BHM	Nee	X	X	X	

5. Bedrijfsvoering

5.1 Financiële middelen

In deze paragraaf wordt de hoofdlijn van het financieel kader voor de beleidsplanperiode 2012-2015 geschetst.

5.1.1 Vertrekpunt

Begrotingsomvang en weerstandsvermogen

De taken die de VRHM moet verrichten zijn in de Wvr met bijbehorende besluiten en in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd. In ons veiligheidsdomein bedraagt de omzet circa € 59,7 miljoen. Deze lasten worden gedekt door de bijdragen van het rijk, de gemeenten, de Politie Hollands Midden, de Nederlandse Zorgautoriteit, inzet van reserves en bijdragen derden. Verantwoording geschiedt door aanbidding van

Lasten volgens ontwerp- Programmabegroting 2012 bedragen afgerond x € 1.000	Totaal lasten	Totaal inwoner- bijdragen
Brandweer	49.732	44.288
GMK	6.925	1.375
GHOR	2.154	725
Veiligheidsbureau	441	366
Oranje Kolom	421	336
Totaal	59.673	47.090

jaarstukken aan het Algemeen Bestuur, waar ze in de openbare vergaderingen worden vastgesteld.

De algemene reserve bedraagt € 1 miljoen. De buffer van bestemmingsreserves, ad. € 2,4 miljoen wordt in de loop van de planperiode voor diverse bestemmingen volledig ingezet. Uiterlijk 2012 wordt een nota reserves uitgebracht waarin beoordeeld moet worden of deze reserves toereikend zijn voor financiële risico's.

De begrotingscyclus van de VRHM en die van gemeenten

De VRHM is gehouden haar begroting/meerjarenramingen jaarlijks vast te stellen voor 1 juli. Daarin dient zij rekening te houden met een zogenoemde zienswijzenperiode van zes weken voor de gemeenteraden. Na vaststelling door het Algemeen Bestuur wordt de begroting aan de gemeenten toegezonden en is de input voor de gemeentelijke begrotingen, welke uiterlijk 15 november van het jaar worden vastgesteld. Inhoudelijk worden in de Planning & Controldocumenten (programma-begroting, rapportages en jaarbericht) indicatoren en operationele prestatiegegevens opgenomen.

5.1.2 Resultaten

Verplichte regionalisering en de hybride financiering

De rijksbijdrage bedraagt circa € 4,6 miljoen. De overige lasten worden nu gedekt door de gemeenten. De ministerraad wil de regionalisering van de brandweer bij wet gaan verplichten. De minister van VenJ wenst in dit kader een onderzoek te laten uitvoeren naar de kosten en de te bereiken schaalvoordelen. Het valt niet uit te sluiten dat de hybride financiering (rijk en gemeenten samen) opnieuw ter discussie wordt gesteld en bedragen uit het gemeentefonds worden overgeheveld naar de Brede Doeluitkering Veiligheidsregio's (BDVR). Dit heeft gevolgen voor de veiligheidsregio en alle gemeenten. In de beleidsperiode wordt deze ontwikkeling nauwlettend gevolgd.

Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)

Er komt één organisatie die de krachten bundelt op het terrein van de fysieke veiligheid in Nederland. Het Instituut wordt bestuurd door de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's. Zo zal het IFV o.a. een bijdrage gaan leveren aan de brandweeropleidingen en delen van informatie en expertise. Ook zal het IFV zich bezig houden met het verwerven en beheren van materieel, uitrusting en telecommunicatievoorzieningen. Helder zal moeten worden hoe de exploitatie van de organisatie wordt gedekt.

Doelmatigheidsaankstelling door het rijk

Het ministerie van VenJ heeft het voornemen een nieuwe doelmatigheidsaankstelling van 1,5% voor 2012 oplopend tot 6% vanaf 2015 toe te gaan passen.¹⁹ Het Veiligheidsberaad tekent hiertegen ernstig bezwaar aan omdat het de ontwikkel- en beleidsmogelijkheden van de nieuwgevormde veiligheidsregio's ernstig belemmert. Het effect voor de VRHM bedraagt voor 2012 circa € 70.000 tot oplopend € 280.000 vanaf 2015. Het ministerie van VenJ wil bovendien de verantwoordelijkheid om aangesloten te zijn op het nieuwe Noodnet beleggen bij de veiligheidsregio's en de financiering inbrengen in de BDVR. Dergelijke besluiten veronderstellen dan aanvullende keuzes in de komende begrotingen van de VRHM.

Hanteren van een methodiek voor bepaling van loon- en prijsindexen

Gemeenten in Hollands Midden willen gezamenlijke afspraken maken over de financiële kaderstelling van gemeenschappelijke regelingen. Eén voorstel betreft een methodiek om loon- en prijsontwikkelingen te ramen op basis van de index Bruto Binnenlands Product waarmee in de circulaire van het Gemeentefonds wordt gerekend. Het is een goede zaak als deze methodiek voor de gehele beleidsperiode vaststaat. Met belangstelling wordt de uitkomsten op dit onderdeel afgewacht.

Bezuinigingsaankstellingen

Het Algemeen Bestuur van de VRHM besloot op 29 januari 2009 dat in het eerste jaar van de nieuwe brandweerorganisatie een beleid wordt ontwikkeld waarmee de kosten voor brandweertoezicht in Hollands Midden op termijn kan worden gerealiseerd voor het referentiebudget dat gemeenten via het Gemeentefonds ontvangen als fictief budget voor de brandweertoezicht (de zogenoemde Cebeon-norm).²⁰ In verband hiermee is beoogd dat de gemeenschappelijke regeling VRHM wordt uitgezonderd van een bezuinigingsaankstelling die aan alle gemeenschappelijke regelingen in de regio wordt opgelegd.

Samenwerken loont

De hogere rijksbijdrage vanaf 2010 leidde tot het treffen van maatregelen in de sfeer van rampenbestrijding en crisisbeheersing. Diverse maatregelen konden worden gedekt uit incidentele bijdragen. Op de balans per 31 december 2010 is nog € 315.000 als besteedbaar aangemerkt. Hiermee kan een deel van de noodzakelijk geachte voorstellen worden gedekt. Het document bevatte ook een opsomming van maatregelen die weliswaar nodig worden geacht, maar waarvoor dekking nog niet voorhanden is. In hoofdlijnen gesteld, zal worden getracht om ook die maatregelen te realiseren zodra middelen voorhanden zijn of deze door middel van intern beschikbare capaciteit op te vangen.

Strategische reis brandweer

Landelijk is het gedachtegoed van het veranderingsproces van de Strategische reis brandweer tot 2040 omarmd. De VRHM zal deze reis met andere regio's en de brancheorganisaties vorm gaan geven. Er valt veel winst te behalen als het gaat om veiligheid. De richting is duidelijk, maar de koers ligt nog niet vast. Ook van de VRHM wordt verondersteld dat het een actieve bijdrage levert in dit veranderingsproces.

Politiebestel en opmaat gemeenschappelijke meldkamers

Wijzigingen in het politiebestel en opmaat van de gemeenschappelijke meldkamers hebben een direct (financieel) effect op de VRHM en de samenwerking met de politie Hollands Midden. Dergelijke ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd.

Resultaten in relatie tot de eerder bestuurlijk afgegeven garantie voor de uitvoering van de fasen 1 t/m 3 van de multidisciplinaire intake GMK (€ 75.000) worden in de loop van de beleidsperiode verwacht.

¹⁹ Circulaire van het Ministerie van Veiligheid en Justitie, d.d. 6 december 2010, kenmerk 2010-782852.

²⁰ Cebeon is een onderzoeksbureau dat in opdracht van het toenmalige ministerie van Buitenlandse Zaken (BZK) onderzoek heeft gedaan naar financiering veiligheidsregio's.

Regionaal Informatie- en Expertise Centrum Haaglanden/Hollands Midden

Het Algemeen Bestuur stemde eerder in met een pilot voor het opzetten van een Regionale Informatie en Expertise Centra (RIEC) dat als een onderwerp van integrale veiligheid wordt beschouwd.²¹ Voor de jaren vanaf 2012 zijn de lasten en baten niet geraamd omdat pas eerst na een evaluatie over de pilot wordt besloten over verlenging van de deelname. Mogelijk wordt de RIEC gecontinueerd waarbij de bijdragen uit het Gemeentefonds worden genomen in plaats van de inwonerbijdragen.

Ontwikkeling Gemeentelijke Kolom

Van de gemeenten wordt verwacht dat zij door middel van de inwonerbijdragen de kosten dekken van de gemeentelijke piketten (€ 75.000) en het opleiden-traineren-oefenen van de teams bevolkingszorg (€ 58.400). Hiermee is een effect van circa € 0,18 per inwoner gemoeid. Dit is in de ontwerp-programmabegroting 2012 als voorstel meegenomen.

5.1.3 Realisatie

nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Effect hybride financiering BDVR.	Directeur veiligheidsregio	Ja	x	x	x	x
2	Financiering Instituut Fysieke Veiligheid.	Directeur veiligheidsregio	Ja	x	x	x	x
3	Doelmatigheidsdoelstelling verwerken.	Veiligheidsdirectie	Nee	x	x	x	x
4	Methodiek loon- en prijsbijstelling vaststellen.	Algemeen Bestuur	Ja	x			
5	Voldoen aan bezuinigingstaakstellingen.	Algemeen Bestuur	Ja				
6	Keuze maken in uitvoering 'Samenwerken loont'.	Algemeen Bestuur	Ja	x	x	x	x
7	Strategische reis brandweer.	Regionaal Commandant BHM	Nee	x	x	x	x
8	Politiebestel en opmaat GMK.	Politie Hollands Midden/GMK	Nee	x	x	x	x
9	Structureel borgen van de RIEC.	Algemeen Bestuur	Ja	x			
10	Ontwikkeling Gemeentelijke Kolom.	Algemeen Bestuur/gemeenten	Nee	x	x	x	x

Uitwerking Beleidsplan 2012-2015

De actiepunten uit dit beleidsplan worden in de planperiode concreet uitgewerkt. Dan zal in het uitvoeringsjaar bekend zijn welk beslag de beleidsvoornemens leggen op investeringen, budgetten en capaciteit. In dat kader zal financiële dekking binnen de programmabegroting moeten worden gezocht. Mogelijk is de reserve Samenwerken Loont als dekkingsmiddel in te zetten. Voor zover de dekkingsmiddelen ontoereikend zijn, zal de Veiligheidsdirectie voorstellen inbrengen om te komen tot aanvullende bestuurlijke keuzes. Uitgangspunt is vooralsnog dat de extra inspanningen zich echter in de loop van de tijd moeten terugverdienen.

²¹ AB-besluiten van 26 maart en 25 juni 2009, zie tevens programmabegroting 2011, pag. 45.

5.2 Kwaliteitszorgsysteem

5.2.1 Vertrekpunt

Eén van de eisen die de Wvr stelt is dat het bestuur van de veiligheidsregio een kwaliteitszorgsysteem hanteert. In de Wvr is niet beschreven aan welke eisen een kwaliteitszorgsysteem dient te voldoen. Wel zijn in de Wvr een aantal registratie- en kwaliteitseisen opgenomen. Binnen de regio Hollands Midden gebruikt de politie organisatie de Instituut Nederlandse Kwaliteit (INK) systematiek, zijn het GHOR bureau en de Gemeenschappelijke Meldkamer Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) gecertificeerd en is het kwaliteitszorgsysteem van de brandweer in ontwikkeling. Het normenkader bevat de kwaliteitsnormen waaraan de gemeentelijke crisisorganisatie moet voldoen. Bij het realiseren van een regionale kwaliteitszorg cyclus voor multidisciplinaire crisis- en rampenbestrijdingsprocessen wordt gebruik gemaakt van door kolommen gehanteerde kwaliteitszorg- en registratiesystemen.

5.2.2 Resultaat

De focus van de VRHM de komende jaren is: de basis op orde krijgen. De crisisorganisatie moet staan als een huis. Het kwaliteitszorgsysteem ondersteunt deze ontwikkeling door de kwaliteitsindicatoren uit het crisisplan te monitoren. Het kwaliteitszorgsysteem is een sturingsmiddel voor het bestuur door middel van registratie, rapportage, beoordeling/ evaluatie en auditering. De VRHM beschikt over een integraal kwaliteitszorgsysteem en fungeert als overkoepelende organisatie die de uitvoering van multidisciplinaire processen bewaakt met de Plan Do Check Act (PDCA) cirkel als referentiekader. De kolommen versterken elkaar en kwaliteitszorg is het middel dat ondersteunt bij het voorbereiden en uitvoeren van het multidisciplinaire hulpverleningsproces in crisis- en rampenbestrijdingssituaties. De Veiligheidsdirectie borgt en toetst een continue verbetercyclus op het gebied van proces-, prestatie-, verbeter-, en informatiemanagement.

5.2.3 Realisatie

De VRHM en haar partners hebben een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid voor het ontsluiten, beheren en toegankelijk maken van informatie en kennis. De indicatoren uit het landelijke project Aristoteles vormen hierbij het uitgangspunt. De volgorde en samenhang van multidisciplinair uit te voeren crisis- en rampenbestrijdingsprocessen zijn geïdentificeerd, beschreven en op elkaar afgestemd. Vakbekwaamheid van medewerkers is geregistreerd en termijnen worden structureel bewaakt. Een eenduidige evaluatiesystematiek van incidenten en oefeningen wordt uitgevoerd. Multidisciplinaire werkprocessen worden geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Evaluatie conclusies worden op mono- en multidisciplinair niveau verwerkt in opleiding-, oefen-, en werkplannen. Samenwerkingsafspraken en prestatie indicatoren zijn vastgelegd en worden gestructureerd getoetst en bijgesteld. Naast frequente en eenduidige voortgangsrapportages informeren partners de Veiligheidsdirectie door middel van een jaarlijkse directiebeoordeling met daarin de gerealiseerde resultaten, voortgang en prestaties. In de cyclus van registreren, toetsen en verbeteren is continuïteit gerealiseerd.

nr	Actiepunt	Verantwoordelijk	Reguliere bedrijfsvoering	'12	'13	'14	'15
1	Vakbekwaamheid personeel registreren – structurele bewaking van termijnen.	Hoofd afdeling vakbekwaam BHM	Ja	X			
2	Identificeren en beschrijven van multidisciplinaire primaire, ondersteunende en besturende processen.	Hoofd afdeling Informatie proces management BHM	Ja	X	X		
3	Aan de hand van evaluatie conclusies procesbeschrijvingen bijstellen / aanvullen.	Hoofd afdeling Informatie proces management BHM	Ja			X	
4	Inrichten eenduidige evaluatie en rapportage systematiek / vastleggen prestatie indicatoren.	Hoofd kenniscentrum/Planning &Control BHM	Ja	X	X		
5	Eenduidig beheer van afspraken zorgaanbieders, contracten, werkafspraken en prestatie indicatoren.	Hoofd facilitair/ Planning&Control BHM	Ja		X	X	X
6	Structureel registreren prestatie- en kwaliteitsgegevens in een kwaliteitszorgsysteem.	Kwaliteit functionaris VRHM	Ja	X			
7	Toetsing kwaliteitsystematiek door middel van interne audits / Directiebeoordeling.	Kwaliteit functionaris VRHM	Ja		X	X	X

Bijlagen

- Bijlage 1: Lijst met afkortingen.
- Bijlage 2: Kenmerken en ontwikkelingen VRHM.
- Bijlage 3: Risicoprofiel VRHM.
- Bijlage 4: Reactie gemeenten op regionaal risicoprofiel.
- Bijlage 5: Overzicht convenanten.
- Bijlage 6: Overzicht vitale partners.
- Bijlage 7: Oefenbeleidsplan

BIJLAGE 1: LIJST MET AFKORTINGEN

AB	Algemeen Bestuur
AC	Actiecentrum
AMvB	Algemene maatregel van bestuur
BDVR	Brede Doeluitkering Veiligheidsregio's
BGC	Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing
BHM	Brandweer Hollands Midden
BRZO	Bedrijven met Risico op Zware Ongevallen
BT	Beleidsteam
BZK	Buitenlandse Zaken
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CdK	Commissaris van de Koningin
CoPI	Commando Plaats Incident
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HSL	Hogesnelheidslijn
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
INK	Instituut Nederlandse Kwaliteit
IOOV	Inspectie Openbare Orde en Veiligheid
KNRM	Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij
LCMS	Landelijk Crisis Management Systeem
MDI	Multidisciplinaire Intake
MKA	Meldkamer Ambulancezorg
NAP	Normaal Amsterdams Peil
OM	Openbaar Ministerie
OMS	Openbaar brandmeldsysteem
OTO	Opleiden Trainen Oefenen
PDCA	Plan Do Check Act
RAD	Regionale Ambulancedienst
RADAR	Rampenbestrijding Doorlichting Arrangement
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RBT	Regionaal Beleidsteam
RCC	Regionaal Coördinatiecentrum
RIEC	Regionale Informatie en Expertise Centra
RMC	Regionaal Militair Commando
ROT	Regionaal Operationeel Team
TIS	Trein Incident Scenario
VenJ	Veiligheid en Justitie
VRHM	Veiligheidsregio Hollands Midden
VROM	Volkhuysvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
WABO	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wvr	Wet veiligheidsregio's

BIJLAGE 2: KENMERKEN EN ONTWIKKELINGEN VRHM

De VRHM is 1 januari 2006 van start gegaan. De VRHM is een samenwerkingsverband van 25 gemeenten, politie de gemeenschappelijke regeling van de brandweer en de GHOR. De politie en de gemeenten zijn vanaf de start nadrukkelijk betrokken bij de VRHM en de samenwerking tussen de GHOR, brandweer en politie is sinds 2005 vormgegeven in de gemeenschappelijke meldkamer.

De VRHM bestrijkt het noordelijk deel van de provincie Zuid-Holland en strekt zich uit van de Duin- en Bollenstreek in het noorden via het Groene Hart naar de Krimpenerwaard in het zuiden.

Gemeenten Hollands Midden:

- Alphen aan den Rijn
- Bergambacht
- Bodegraven-Reeuwijk
- Boskoop
- Gouda
- Hillegom
- Kaag en Braassem
- Katwijk
- Leiden
- Leiderdorp
- Lisse
- Nederlek
- Nieuwkoop
- Noordwijk
- Noordwijkerhout
- Oegstgeest
- Ouderkerk
- Rijnwoude
- Schoonhoven
- Teylingen
- Vliet
- Voorschoten
- Waddinxveen
- Zoeterwoude
- Zuidplas

De organisatie van de VRHM bestaat in formele zin uit de brandweerorganisatie, de gemeenschappelijke meldkamer, BGC en het Veiligheidsbureau en daarnaast uit de Veiligheidsdirectie, politie en GHOR. Binnen de Veiligheidsdirectie bestaat geen hiërarchische relatie.

ONTWIKKELINGEN

Op mondiaal, landelijk en regionaal niveau zijn veranderingen onvermijdelijk en noodzakelijk. Ze zijn van invloed op de doorontwikkeling die de VRHM en de kolommen willen realiseren. Internationale ontwikkelingen als globalisering, financiële crisis, klimaatverandering, schaalvergrotingen, internationalisering van misdaad en uitbreiding van cybercrime zullen uiteindelijk ook impact hebben op risico's en rampenbestrijding en crisisbeheersing op landelijk en regionaal niveau.

Politieke veranderingen en daaruit voortvloeiende wijzigingen in de bestuurlijke inrichting zorgen ervoor dat op nationaal niveau prioriteiten wisselen en beleid verandert. Het is van essentieel belang om ook op regionaal niveau alert te zijn en, waar nodig, de plannen bij te stellen. De volgende ontwikkelingen zullen invloed hebben op de afzonderlijke kolommen en de VRHM.

Ontwikkelingen brandweer

De regionalisering van de brandweer is sinds 1 januari 2011 een feit. De komende periode zal in het teken staan van het effectueren van de schaalvoordelen. Bijzondere aandacht zal daarbij ook uitgaan naar het geven van vorm en inhoud aan de Strategische Reis van de brandweer en de zoektocht naar effectieve en efficiënte voorstellen om de gemeentelijke bijdrage terug te brengen tot de Cebeon-norm in het Gemeentefonds.²²

Ontwikkelingen meldkamerorganisatie

De Minister van Veiligheid en Justitie heeft aangekondigd dat op termijn één gestandaardiseerde meldkamerorganisatie moet ontstaan. De consequenties van deze schaalvergroting zijn nog onduidelijk en de exacte invulling onbekend. Gediscussieerd wordt bijvoorbeeld nog over de vraag op hoeveel locaties deze meldkamerorganisatie zal worden ondergebracht. De samenwerking met buurregio's zal op korte termijn uitgebreid moeten worden. De komende periode staat de vraag centraal hoe de afstemming met buiten Hollands Midden gevestigde GMK('s) adequaat vorm kan krijgen. Daarnaast moet de GMK uitvoering geven aan de eis vanuit de Wet ambulancezorg tot vorming van een Regionale Ambulance Voorzienig (RAV).

Ontwikkelingen GHOR

De beleidsverantwoordelijkheid voor de deelprocessen Spoedeisende Medische Hulpverlening, Preventieve Openbare Gezondheidszorg en Psychosociale Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen wordt als gevolg van de Wvr, de Wet ambulancezorg en de Wet publieke gezondheid belegd bij de ambulancedienst en de GGD. De GHOR bereidt samen met de RAD en de GGD de overdracht van deze taken voor. De formele overdracht staat gepland op 1 januari 2012.

Vanaf 1 januari 2012 richt de GHOR zich op haar kerntaken: coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crisis en de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Dat betekent dat de GHOR uitvoering geeft aan de art. 32, 33 en 34, alsook een bijdrage aan art. 10b en 10d van de Wvr.

Ontwikkelingen politiebestede

De minister van Veiligheid en Justitie heeft bekrachtigd dat bij de vorming van een nationaal georganiseerde politie, deze haar bijdrage aan de taken van de veiligheidsregio blijft leveren. De afstemming tussen de nieuwe regionale eenheid Haaglanden (bestaande uit de 'oude' politieregio's Hollands Midden en Haaglanden) en de VRHM is één van de aandachtspunten van deze beleidsperiode. Van belang is het delen van de wederzijdse verwachtingen.

Ontwikkelingen gemeenten

De gemeentelijke kolom ontwikkelt zich in haar rol in de crisisorganisatie. De behoefte bestaat om de huidige vier politiedistricten in de toekomst als bestuurlijke samenwerkingseenheden te behouden.

Ontwikkelingen veiligheidsregio's

Mogelijk zullen de veiligheidsregio's in de volgende beleidsperiode opgeschaald worden naar de grootte van de regionale eenheden van de politie. De verbeteringen die in deze beleidsperiode worden gerealiseerd, zullen ook hun waarde behouden in een eventuele andere schaalgrootte.

²² Cebeon is een onderzoeksbureau dat in opdracht van het toenmalige ministerie van Buitenlandse Zaken (BZK) onderzoek heeft gedaan naar financiering veiligheidsregio's.

BIJLAGE 3: RISICOPROFIEL VRHM

In 2011 is het risicoprofiel VRHM door het bestuur vastgesteld. Het regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in de veiligheidsregio aanwezige risico's, inclusief relevante risico's uit aangrenzende gebieden. De risico-inventarisatie omvat een overzicht van de aanwezige risicovolle situaties en de soorten incidenten die zich daardoor kunnen voordoen. Als basis hiervoor is de risicokaart gebruikt. In de risicoanalyse zijn de geïnventariseerde gegevens nader beoordeeld, vergeleken en geïnterpreteerd op basis van impact en waarschijnlijkheid.

Een deel van de risico's is dieper geanalyseerd en uitgewerkt in een meest waarschijnlijk en een worst case-scenario. Deze scenario's zijn ervoor bedoeld om inzichtelijk te maken wat de gevolgen van een risico (en incident) kunnen zijn. Met behulp van de scenario's is het eenvoudiger voor te stellen wat er mis kan gaan en op basis daarvan te beoordelen welke maatregelen (in alle schakels van de veiligheidsketen) genomen kunnen worden.

De risico's worden gepresenteerd in onderstaand risicodiagram. Uitgangspunt is dat de basis van de rampenbestrijding / crisisbeheersing op orde is, daarmee zijn de meeste risico's die in het diagram genoemd zijn, te managen. De vetgedrukte risico's zijn reeds met partners voorbereid. Door de gemeenten gekozen risico's zijn onderstreept.

Impact

E Catastrofaal	* Overstroming Dijkkring 14				* Ziektegolf (griep ernstig)
D Zeer ernstig		* Incidenten in tunnels (HSL) * Overstroming Dijkkring 15		* Gevaarlijke stoffen transport	* Ziektegolf (griep mild)
C Ernstig	* Luchtvaartincidenten		* Treinverkeer * Fanalen in merigten	* Collecten publiekfunctie	* Hitzegolf
B Aanzienlijk	* Aardbeving		* Regionale keringen	* Plagen * Energievoorziening * Dierdecten	* Wegverkeer * Droogte * Natuurbrand
A Bepakt		* Afvalverwerking	* Bedrijfsgebouwen	* Gevaarlijke stoffen inrichtingen * Gezondheidszorggebouwen * Floowaterafvoer en afvalwaterzuivering * Telecommunicatie en ICT	* Koudegolf, sneeuw en ijel * Drinkwatervoorziening * Voedselvoorraad
		* Verstoring openbare orde * Getouwde omgeving: overig laaghangende mast	* Incidenten op water * Bedreiging volksgezondheid * Gebouwen voor wegverkeer		* Extreeme regenval * Storm en windhozen * Gebouwen woonfunctie * Gebouwen logiesfunctie * Watersportgebied
	Zeer onwaarschijnlijk A	Onwaarschijnlijk B	Mogelijk C	Waarschijnlijk D	Zeer waarschijnlijk E <u>Waarschijnlijkheid</u>

BIJLAGE 4: Reactie gemeenten op regionaal risicoprofiel

De stand van zaken per 6 juni is als volgt: 17 van de 25 gemeenten hebben formeel of informeel gereageerd op het risicoprofiel. Het merendeel geeft aan dat de VRHM zich moet richten op risico's met een waarschijnlijkheid 'mogelijk' en 'waarschijnlijk' en een impact 'ernstig' en 'zeer ernstig'. Dit betreffen 7 risico's waarvan 3 risico's specifieke aandacht behoeven: 6 gemeenten kiezen evenementen (paniek in menigten), 7 objecten publieksfunctie en 13 gemeenten kiezen gevaarlijke stoffen transport.

Zodra alle formele reacties van de gemeenten zijn ontvangen op het risicoprofiel, zal dit in deze bijlage van een volgende versie van dit beleidsplan worden opgenomen.

De VRHM heeft (vooralsnog) gekozen om maatregelen te treffen om de waarschijnlijkheid te verkleinen c.q. de impact op de volgende risico's te beperken: transport gevaarlijke stoffen, objecten met een publieksfunctie en evenementen (waarbij het risico publiek in menigten een onderdeel vormt). De wens van de gemeenten is dat in het beleidsplan wordt aangegeven welke activiteiten er deze beleidsperiode worden ondernomen om dit te bereiken. Dit zal in een volgende versie van het beleidsplan in deze bijlage worden weergegeven.

Het risicoprofiel wordt jaarlijks indien nodig geactualiseerd. Toekomstige ontwikkelingen en afspraken over grensoverschrijdende risico's met omliggende veiligheidsregio's, worden hierbij meegenomen. Het actueel houden van de risicokaart maakt hier ook deel van uit.

De VRHM is betrokken bij het landelijke en provinciale traject risicoprofiel.

BIJLAGE 5: OVERZICHT CONVENANTEN

Dijkkring 14:

Vastgesteld 4 februari 2010

Partners:

Provincie: Noord Holland, Utrecht, Zuid Holland,
Veiligheidsregio: Amsterdam-Amstelland, Haaglanden, Rotterdam-Rijnmond, Utrecht,
Kennemerland, Hollands Midden.
Politie: Utrecht
Hoogheemraadschap: Delfland, Rijnland, De Stichtse Rijnlanden, Schieland en de Krimpenerwaard,
Amstel, Gooi, Vecht.
Ministerie: Rijkswaterstaat, Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

Dijkkring 15: Rampbestrijdingsplan (dreiging) dijkdoorbraak Lopiker- en Krimpenerwaard.

Vastgesteld 5 juni 2007

Partners:

Provincie: Zuid Holland
Veiligheidsregio: Hollands Midden, Utrecht, Rotterdam Rijnmond
Politie: Politie Hollands Midden, Politie Rotterdam-Rijnmond,
Hoogheemraadschap: Schieland en de Krimpenerwaard, de Stichtse Rijnlanden

Convenant Drinkwaterbedrijven VRHM

Vastgesteld 31 maart 2011

Partners:

Veiligheidsregio: Hollands Midden
Politie: Politie Hollands Midden
Drinkwaterbedrijf: Oasen, Dunea, PWN

Convenant crisispartners waterhulpverlening

Vastgesteld 21 april 2011

Partners:

Veiligheidsregio: Hollands Midden
Kustwacht: De Kustwacht
Reddingsbrigade: De Katwijkse Reddingsbrigade, De Noordwijkse Reddingsbrigade,
Reddingsbrigade Nederland
Gemeenten: Katwijk, Noordwijk
KNRM: KNRM

Nog aanvullen met convenanten

BIJLAGE 6: OVERZICHT VITALE PARTNERS VRHM

Electra:

TenneT (landelijke netbeheerder)

Liander (regionale netbeheerder)

Stedin (regionale netbeheerder)

Drinkwater:

Oassen

Dunea

Telecom en ICT:

KPN (beheerder netwerk vaste telefonie en GSM netwerk)

Vodafone (beheerder GSM netwerk)

T-Mobile (beheerder GSM netwerk)

Ziggo (beheerder kabel voor telefonie, internet en televisie)

Keren en beheren van oppervlaktewater:

Hoogheemraadschap van Rijnland

Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Gas:

Gasunie Transport Services (landelijke netbeheerder)

Liander (regionale netbeheerder)

Stedin (regionale netbeheerder)

Transport:

Rijkswaterstaat (hoofdwegen)

Provincie Zuid Holland (hoofdwegen- en hoofdvaarwegennet)

Prorail (spoor)

BIJLAGE 7: OEFENBELEIDSPLAN

In het concept regionaal beleidsplan is het Multidisciplinair Opleidings- Trainings- en Oefenbeleidsplan (MOTOB) 2010 – 2013 versie 1.0 nog niet opgenomen.